



Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Den 24. april 2019

ministersvar@ft.dk

Miljø- og fødevareministerens redegørelse vedr. Beretning om Flytning af den forskningsbaserede myndighedsbetjening på veterinærområdet (nr. 10/2018)

Statsrevisorerne har den 20. februar 2019 afgivet bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om Flytning af den forskningsbaserede myndighedsbetjening på veterinærområdet. Statsrevisorerne har i brev af 28. februar 2019 bedt om en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til.

Beslutning om konkurrenceudsættelsen af det veterinære område blev truffet i juni 2016 og gennemført i 2017. Jeg har noteret mig, at Statsrevisorerne konstaterer, at den primære begrundelse for at flytte den forskningsbaserede myndighedsbetjening på veterinærområdet fra DTU til Københavns Universitet (KU) i samarbejde med Statens Serum Institut (SSI) var af teknisk-administrativ karakter, da Miljø- og Fødevareministeriet (MFVM) og DTU ikke kunne blive enige om de fremtidige økonomiske vilkår for opgaven.

Derudover hæfter jeg mig ved, at Rigsrevisionen konkluderer, at Fødevarestyrelsen (FVST) fulgte den oplyste model i sin evaluering af tilbuddene samt at tildelingskriterierne for konkurrenceudsættelsen var gennemsigtige, jf. beretningen side 30.

Statsrevisorerne bemærker, at flytningen af den forskningsbaserede myndighedsbetjening har indebåret ekstraudgifter på 22,6 mio. kr. til KU/SSI's opbygning. Herunder regner DTU med at have udgifter på op til 89 mio. kr. til lukning af veterinære forskningsfaciliteter. Hertil kan følgende bemærkes:

- Jeg erkender, at MFVM har en ekstraudgift på op til 22,6 mio. kr. i 2018 og 2019 til SSI i etableringsfasen. Dette vurderes dog at være økonomisk bæredygtigt sammenlignet med et alternativt scenarie, der kunne skabe tilbagevendende finansieringsudfordringer. Rigsrevisionen fokuserer alene i konklusionen på omkostningerne ved konkurrenceudsættelsen.
- Den anførte andel af de nævnte 89 mio. kr. til lukning af de veterinære forskningsfaciliteter indeholder omkostninger knyttet til lukning af Lindholm

og Bülowvej på 26 mio. kr. Disse omkostninger skulle alligevel have været afholdt, hvis DTU havde vundet opgaven, da der allerede var truffet beslutning om nedlukning af Lindholm og Bülowvej tilbage i 2010.

Endelig rejser Rigsrevisionen en række kritikpunkter:

- Rigsrevisionen konkluderer, at MFVM ikke har bidraget tilstrækkeligt til at skabe økonomiske rammer for myndighedsbetjeningen.
- MFVM's håndtering af konkurrenceudsættelsen har ifølge Rigsrevisionen ikke været helt tilfredsstillende.
 - Konkurrencematerialet indeholdt indledningsvist uklare krav angående, hvilke sygdomme leverandøren skulle kunne forske i, og dermed hvilke staldfaciliteter leverandøren skulle råde over.
 - MFVM godtog tilbuddet fra DTU, selv om DTU tog forbehold for, og efterfølgende aflyste, byggeriet af stald- og laboratoriefaciliteter, som var nødvendige for opgaveløsningen.
 - FVST fulgte ikke de overordnede retningslinjer for konkurrenceudsættelse helt stringent, da styrelsen ikke foretog en vurdering af konkurrenceudsættelsens betydning for forskningsmiljøet. Denne kritik angiver Statsrevisorerne også.

Disse kritikpunkter giver anledning til følgende bemærkninger.

Økonomiske rammer

Som det fremgår af beretningens afsnit 2.2. har de økonomiske rammer været belyst mellem parterne. Efter gennemgang af sagen, kan jeg se, at MFVM løbende har søgt at nå til en afklaring af økonomien på veterinærområdet. FVST har eksempelvis løbende været i dialog med DTU om bemandingsreduktioner på universitetets veterinærinstitut på grund af faldende kommercielle indtægter.

Selve konkurrenceudsættelsen

I forhold til, at konkurrencematerialet indledningsvist indeholdt uklare krav angående hvilke sygdomme leverandøren skulle kunne forske i, og dermed hvilke staldfaciliteter leverandøren skulle råde over, konstaterer Rigsrevisionen dog samtidig på side 26 (afsnit 53), at denne afklaring skete inden indlevering af tilbud. MFVM gav under hele forberedelsesfasen fra august 2016 og til og med den skriftlige spørgefase frem til 23. marts 2017 begge parter fuld adgang til at få besvaret uklare spørgsmål.

FVST afviste ikke DTU's tilbud pga. forbeholdet i tilbuddet vedrørende indretningen af det nye byggeri samt den efterfølgende meddelelse om, at DTU stoppede det planlagte byggeri. FVST forholdt sig til DTU's forbehold i relation til dimensioneringen. Idet der ikke var tale om et krav i konkurrenceudsættelsen, fandt FVST ikke grundlag for at afvise DTU's tilbud.

Endelig skal det nævnes, at DTU ikke trak sit tilbud tilbage efter aflysningen af byggeriet. Derfor kunne det ikke udelukkes, at DTU på trods af aflysningen af nybyggeriet stadig ville kunne opfylde kravene via faciliteterne på Lindholm og Bülowvej, som de hidtil har gjort. MFVM vurderede således, at det ikke var juridisk forsvarligt at udelukke DTU's tilbud fra evalueringen.

Både Statsrevisorerne og Rigsrevisionen rejser kritik af den manglende konsekvensvurdering for forskningsmiljøet af flytning af det veterinære område.

I forhold til dette vil jeg først og fremmest slå fast, at jeg finder det særdeles vigtigt, at vi beskytter vores værdifulde forskningsmiljøer.

Kravet om en konsekvensvurdering af forskningsmiljøer ved konkurrenceudsættelser har ophæng i de fælles retningslinjer for forskningsbaseret myndighedsbetjening fra 2008, hvor det fremgår at, fagministeriet bør inddrage en række forhold, f.eks. Skrøbelige miljøer:

"Fagministeriet skal gøre sig klart, at forskningsmiljøer ofte er skrøbelige. Et miljø med velfungerende forskningskompetencer nedbrydes hurtigt, hvis opgaverne flyttes, men det tager ofte lang tid at genopbygge".

Det er umiddelbart vurderingen, at en konsekvensvurdering omkring skrøbelige miljøer i højere grad giver mening i de situationer, hvor man konkurrenceudsætter dele af et forskningsmiljø og dermed skal forholde sig til konsekvenserne for det resterende. MFVM udbød hele veterinærområdet i konkurrenceudsættelse, og hvis udfaldet af konkurrenceudsættelsen faldt ud til fordel for anden leverandør end DTU, ville konsekvensen logisk være, at veterinærinstituttet på DTU sandsynligvis måtte lukke.

Jeg tager kritikken til efterretning og erkender, at der burde have været udarbejdet et notat om konsekvenserne for veterinærinstituttet på DTU, hvis de ikke fremadrettet skulle løse opgaven samt vurdering af mulighederne for at udvikle kompetencerne i et nyt miljø. Jeg hæfter mig ved, at det er FVST's vurdering, at set ud fra et nationalt perspektiv, er det veterinære forskningsmiljø blevet både fagligt og økonomisk styrket ved at flytte det veterinære forskningsmiljø fra DTU til Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet (KU-SUND). Med hele den veterinære og humane sundhedsuddannelse på KU SUND, og deres samarbejde med Statens Serum Institut, vil der bl.a. kunne skabes større synergi i forskningen, hvad angår sammenhængen mellem menneskers og dyrs sundhed (One Health-perspektivet).

Fremadrettede tiltag

Det er første gang, at MFVM har konkurrenceudsat et stort forskningsområde inden for den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Kritikken fra Rigsrevisionen vil naturligvis blive inddraget, hvis og såfremt ministeriet vælger yderligere konkurrenceudsættelser på forskningsområdet.

Der vil bl.a. fremadrettet være stor fokus på konsekvensvurderinger i forhold til forskningsmiljøet mv. Derudover vil MFVM fortsat have fokus på klarhed, gennemsigeligheden og forståeligheden i de fastsatte krav forud for en evt. konkurrenceudsættelse.

MFVM har i efteråret 2018 foretaget en evaluering af processen for ministeriets hidtidige konkurrenceudsættelser på forskningsområdet, herunder også veterinærområdet. Universiteterne har været inddraget i denne evaluering. Evalueringen angiver en række fokuspunkter, som MFVM har opmærksomhed på,

herunder i forhold til dialog, passende tidsrammer, overvejelser om inddragelse af ekstern faglig bistand til bedømmelse af forskningskvalitet samt klarhed om de juridiske rammer.

Endelig skal det fremhæves, at MFVM siden 2016, i samarbejde med universiteterne, har arbejdet med at præcisere bevillingsanvendelsen ift. forskning, rådgivning og indirekte omkostninger, hvilket også fremgår af ministeriets rammeaftaler med universiteterne og den dertil hørende økonomiske årsrapportering fra og med 2017. Opdeling af direkte og indirekte omkostninger tager udgangspunkt i Uddannelses- og Forskningsministeriets formålsfordeling af omkostninger. MFVM følger løbende op på arbejdet med økonomisk gennemsigtighed i samarbejde med universiteterne.

Til sidst skal det for god ordens skyld bemærkes, at MFVM ikke forventer at flytte eller udbyde veterinæropgaven til en anden leverandør efter de første seks år af den nye kontraktperiode mellem MFVM og KU/SSI.

Afslutningsvis skal jeg bemærke, at ministeriet har sendt en kopi af overstående til Rigsrevisionen på rr@rigsrevisionen.dk.

Med venlig hilsen



Jakob Ellemann-Jensen